

VINARÁČEK

INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ OBCE VINARY

Obec Vinary, Vinary 67, 538 63 Chroustovice

469 674 261

www.obecvinary.cz

obec.vinary@tiscali.cz

Milí čtenáři,

přinášíme Vám první vydání našeho obecního zpravodaje v letošním roce.

Hned na úvodní stránce se dočtete, kolik korun vykoledovali naši koledníci v rámci Tříkrálové sbírky. Dále Vás chceme seznámit s tím, čemu se věnovalo zastupitelstvo na svém posledním veřejném zasedání, a ve zkratce s novými obecně závaznými vyhláškami o místních poplatcích. Nechybí ani informace o tom, co proběhlo ve Vinarech ve 4. čtvrtletí loňského roku, a pozvánky na akce, které nás v nejbližších měsících čekají. Prostor jsme věnovali také problematice znečištění ovzduší v zimních měsících, dalšímu tématu zdravotní a informacím o aktivitách mladých hasičů.

Ráda bych se ještě vrátila k adventním akcím, které proběhly v naší obci, a poděkovala všem organizátorům i zúčastněným. V období předvánočního shonu je už tak spousta práce, a do toho navíc organizovat takovou akci, ať už jde o rozsvícení vánočního stromečku, mikulášskou diskotéku či posezení pro důchodce, není otázkou pár hodin. Odměnou je vysoká účast a spokojení hosté. Děkuji také Mikuláši, čertovi a andělovi za mikulášskou nadílku, která jistě potěšila všechny děti.

Přeji Vám do letošního roku hodně štěstí a zdraví, ať Vás v něm potkávají jen samé příjemné okamžiky a vše zlé se Vám vyhýbá.

Pavla Šrůtová, starostka

V sobotu 4. 1. 2020 již tradičně vyrazily naše děti převlečené za koledníky – tři krále koledovat po vesnici. I letos chodily dvě hlídky, jedna složená ze samých dívek - Kristýnka Horáčková, Adélka Šrůtová, Klárka Fuksová, pomáhala jim Alenka Šrůtová, druhá chlapecká - Matěj Šrůt, Kuba Mlíka, Luba Horáček. Obě hlídky dohromady vykoledovaly 4 500 Kč, což je opět rekordní částka. Každoročně, nejen u nás, vybrané částky rostou. Další naše děti - Jitka a Maruška Kryštůfkovi a Ondra Šafránek posílily i koledující skupinky ve Stradouni, zde bylo vybráno 5 090,- Kč. Moc děkujeme všem, kdo našim koledníkům přispěli do pokladniček a samotné koledníky odměnili nějakou sladkostí. Velmi si vážíme vaší štědrosti. Děkujeme i koledníkům a všem, kteří pomohli s přípravami na koledu. Bez nich by se akce takového rozsahu nedala uspořádat.

O čem jednalo zastupitelstvo 16. 12. 2019

Usnesení č. 01/04/2019:

ZO Vinary schvaluje vyrovnaný rozpočet obce Vinary na r. 2020 ve výši 2 578 tis. Kč.

Usnesení č. 02/04/2019

ZO Vinary schvaluje vyrovnaný střednědobý výhled rozpočtu na r. 2021 ve výši 2 470 tis. Kč a na rok 2022 ve výši 2 470 tis. Kč.

Usnesení č. 03/04/2019

ZO Vinary vydává Obecně závaznou vyhlášku obce Vinary č. 1/2019 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

Usnesení č. 04/04/2019

ZO Vinary vydává Obecně závaznou vyhlášku obce Vinary č. 2/2019 o místním poplatku ze psů.

Usnesení č. 05/04/2019

ZO Vinary vydává Obecně závaznou vyhlášku č. 3/2019 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství.

Usnesení č. 06/04/2019

ZO Vinary schvaluje složení likvidační komise k inventurám.

Usnesení č. 07/04/2019

ZO Vinary schvaluje dodatek č. 12 ke smlouvě o zajištění odvozu a uložení tuhého komunálního odpadu se společností AVE CZ odpadové hospodářství, s.r.o.

Usnesení č. 08/04/2019

ZO Vinary schvaluje dodatek č. 1 ke smlouvě o zpětném odběru použitého rostlinného oleje s firmou Černošlávek oil.

Usnesení č. 09/04/2019

ZO Vinary schvaluje zvýšení odměn zastupitelům dle novely nařízení vlády č. 318/2017 od 1. 1. 2020 o 10 %.

Usnesení č. 10/04/2019

ZO Vinary schvaluje zvýšení hodinové sazby na dohody o provedení práce a o pracovní činnosti na 90 Kč.

Usnesení č. 11/04/2019

ZO Vinary schvaluje dohody o provedení práce mezi obcí Vinary a zastupiteli.

Usnesení č. 12/04/2019

ZO Vinary schvaluje rozpočet na hospodaření v obecních lesích na r. 2020.

Usnesení č. 13/04/2019

ZO Vinary schvaluje zakoupení motorové sirény pro Jednotku sboru dobrovolných hasičů obce.

Dále zastupitelstvo obce Vinary bere na vědomí:

- a) zprávu o hospodaření obce k 30. 11. 2019
- b) plán inventur
- c) informaci o provedených rozpočtových opatřeních č. 3/2019, 4/2019 a 5/2019
- d) informace starostky
- e) diskusní příspěvky

Demografické údaje obce Vinary k 1. 1. 2020

Celkový počet obyvatel: 126, z toho žen: 64
mužů: 62

věkové skupiny: 0-17: 26
18-64: 70
65+: 30

Místní poplatky v roce 2020

1. ledna 2020 nabyla účinnosti novela zákona o místních poplatcích. Obce na to musely reagovat změnou svých obecně závazných vyhlášek (OZV) o místních poplatcích.

Zastupitelstvo obce Vinary proto vydalo 16. prosince 2019 tři nové OZV o místních poplatcích, které nahradily dosud platné vyhlášky dále již nevyhovující zákonu o místních poplatcích.

- OZV obce Vinary č. 1/2019 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů – tzv. poplatek za odpady
- OZV obce Vinary č. 2/2019 o místním poplatku ze psů
- OZV obce Vinary č. 3/2019 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství

Níže uvádíme výtah informací z OZV 1/2019 a 2/2019. S úplným zněním všech obecně závazných vyhlášek platných na území naší obce se můžete seznámit v kanceláři obecního úřadu nebo na webových stránkách obce na adrese:

<http://www.obecvinary.cz/obecni-urad/vyhlasiky/>

POPLATEK ZA ODPADY

Sazba poplatku zůstává stejná, naposledy byla zvýšena v roce 2013 a to pouze o 10 Kč. V budoucnu se zdražení poplatku bohužel nevyhneme. Naše obec na odpadové hospodářství doplácí několik desítek tisíc korun ročně. Nechceme trestat vyšším poplatkem ty, kteří odpady důsledně třídí a směsného odpadu produkují minimum. Apelujeme proto i na ostatní, kteří mají ve třídění odpadů ještě rezervy, aby se zamysleli, zda by pro ně bylo skutečně tak velkou komplikací třídít odpady lépe. Nehledejme výmluvy, proč to nejde, ale způsoby, jak to udělat, aby to šlo.

Za vytríděné odevzdané odpady z obalů fakturujeme podle odevzdaného množství společnosti EKO-KOM, a.s. zhruba 10 – 12 tis. ročně, mohlo by to být i více.

Základní sazba poplatku za svoz odpadu činí **500 Kč na jednu fyzickou osobu přihlášenou** v obci Vinary a **500 Kč za stavbu**, ve které není přihlášena žádná fyzická osoba.

Snížená sazba poplatku činí 250 Kč a platí pro poplatníka, který:

- v r. 2020 nedovrší 15 let,
- je nezaopatřeným dítě, které se nepřetržitě připravuje na výkon budoucího povolání (je třeba **doložit potvrzením ze školy**), a v r. 2020 nedovrší 26 let, a
- v r. 2020 dovrší věku 75 a více let.

POPLATEK ZE PSŮ

Poplatek ze psa platí **držitel psa**, kterým je osoba, která je přihlášena nebo má sídlo na území České republiky. Sazba poplatku činí **80 Kč za jednoho psa**. U **druhého a každého dalšího psa** téhož držitele je sazba poplatku **120 Kč**.

Popelnice na komunální odpad z domácností a veřejných prostranství jsou vyváženy každou sudou středu (i ve svátek), stejně tak kontejnery na plasty a nápojové kartony, sklo je sváženo jednou měsíčně. Bioodpad, použitý olej, železo a papír jsou odevzdávány podle potřeby a u posledních dvou také v závislosti na momentální výkupní ceně. Nebezpečný a velkoobjemový odpad je svážen 2x ročně, vždy na jaře a na podzim.

Rozpis termínů nejdete na vývěsce, na nástěnce na obecním úřadě, na webových stránkách obce a ve Vinaráčku.

Pokud se stane, že v den svozu komunálního odpadu z popelnic zůstane Vaše popelnice nevyvezená, vyčkejte prosím do druhého dne.

Oba poplatky jsou nově shodně splatné do **31. března** daného roku (dříve byl poplatek ze psů splatný do konce února). Uhradit je můžete na OÚ v úředních hodinách (úterý 17-19) nebo bezhotovostním převodem na účet u České spořitelny č. 1145306339/0800, jako variabilní symbol uveďte číslo popisné Vašeho domu.

Významné životní jubileum oslaví:

v únoru:	Jarmila Doskočilová – 80 let
	Stanislava Volenová – 70 let
v březnu:	Zdeňka Slúková – 88 let
	Josef Dachovský – 83 let
	Zdeňka Shánělová – 65 let
	Milan Soušek – 55 let

Jubilantům přejeme pevné zdraví, spoustu štěstí, spokojenosti, rodinné pohody a životního elánu.

Rozsvícení stromečku

Na první adventní neděli 1. prosince se rozzářil obecní vánoční strom u hasičárny. Při této příležitosti nám děti zazpívaly vánoční koledy a ochutnali jsme domácí cukroví a svažené víno. Děti si mohly za své vystoupení najít pod stromečkem drobnou odměnu.

Adventní výlet do Vídně

V sobotu 7. prosince uspořádala naše obec autobusový výlet do adventní Vídně.

V brzkých ranních hodinách jsme vyjeli z Vinar a s jednou přestávkou jsme po osmé hodině dorazili k zámku Schönbrunn, kde jsme absolvovali prohlídku interiéru a následně také zahrad a okolí zámku s adventním trhem. Poté jsme se přemístili do centra Vídně, kde jsme s průvodcem postupně navštívili dalších 7 adventních trhů a prohlédli si historické památky. Výlet se vydařil a domů jsme si kromě upomínkových předmětů přivezli také krásné zážitky.

Předvánoční posezení

V sobotu 14. prosince odpoledne jsme uspořádali tridenní předvánoční posezení pro důchodce – tentokrát byl místem setkání sál v kulturním domě.

Důvodem k přesunu z obecní hospody, kde posezení probíhalo v předchozích letech, byla vzrůstající účast a také připravený program. Po zahájení posezení nám děti z Vinar a blízkého okolí zahrály čtyři pohádky z oblíbených večerníčků. Následovalo vystoupení harmonikáře, který svou hudbou dotvářel příjemnou kulisu setkání.

Členky Sboru pro občanské záležitosti a zastupitelky obce přichystali pro přítomné vynikající občerstvení: špízy s chlebem a zeleninovou oblohou, řezy, zákusky, jednohubky apod.

Před odchodem dostali přítomní hosté starší 70 let vánoční dárek.

Nové hrací prvky na hřišti

Na podzim byly na dětském hřišti nainstalovány hrací a workoutové prvky vhodné zejména pro větší děti. Práce provedli brigádně členové SDH Vinary.

Tato akce byla spolufinancována z programu obnovy venkova Pardubického kraje prostřednictvím Mikroregionu Vysokomýtsko.

Rekonstrukce místnosti nad hospodou

V minulém čísle jsme Vás informovali o probíhajících pracích na rekonstrukci jedné z místností nad obecní hospodou. Koncem roku byla rekonstrukce dokončena, máme tak k dispozici nové prostory pro setkávání občanů, pro konání různých posezení, školení, kurzů či kroužků pro děti i dospělé, ale i pro příležitostné přespání a další využití. Rekonstrukce byla spolufinancována dotací z Programu obnovy venkova Pardubického kraje. Rádi bychom Vás pozvali na otevření této místnosti, které proběhne pravděpodobně 22. února odpoledne. Termín a program ještě upřesníme.

Posezení pro ženy

Na nedělní odpoledne 8. března chystáme pro všechny vinnarské ženy posezení u příležitosti mezinárodního dne žen. V loňském roce jsme s těmito posezeními začaly, účast nebyla příliš vysoká, ale věříme, že letos Vás dorazí víc. Posezení je určeno pro všechny věkové generace žen. Zveme Vás od 14 hodin do obecní hospody.

Uklidíme Česko

V sobotu 28. března se opět zapojíme do celorepublikové úklidové akce Uklidíme Česko. Sraz dobrovolníků je ve 13 hodin před obecním úřadem. Po úklidu bude připraveno občerstvení.

Povinné čipování psů

Označení mikročipem je od 1. 1. 2020 povinné pro každého psa. Po zakoupení mikročipu, který vašemu psovi aplikuje veterinární lékař je třeba číslo mikročipu zaevidovat. Čip sám o sobě je prakticky bezcenný. Smysl mu dává až průkazná evidence a návazné služby.

Kdo má svého psa očipovaného, může číslo čipu nahlásit na obecním úřadě, kde povedeme dobrovolnou evidenci. Tato evidence bude mít význam hlavně v případě, že se váš pes zaběhne.

Výroba velikonočních dekorací

Na neděli 29. března od 14 hodin pro Vás připravujeme tvůrčí dílnu, která se bude věnovat výrobě velikonočních dekorací z papírových ruliček. Přijďte si vyrobit něco hezkého na výzdobu Vaší domácnosti. Dílna je určena i pro úplné začátečníky – pro dospělé i větší děti.

Zájezd na muzikál

Jak jsme Vás informovali již v minulém čísle, pořádáme 4. dubna 2020 autobusový zájezd do Prahy do divadla Broadway na muzikál Kat Mydlář. Vstupenky v hodnotě 699 Kč si můžete zakoupit na obecním úřadě, ještě jich máme několik k dispozici. Pro ostatní zájemce je cena 800 Kč.

Ztracený pes se zaregistrovaným čipem, bude mít určitě snazší cestu se k vám vrátit.

Z kroniky obce Vinary

Světová válka (pokračování)

Mlýn ve Vinarech

Výnosem okres. hejtmanství ve Vysokém Mýtě, 7. září 1916 nesmí ve mlýně tomto žádnému býti dovoleno mlýti, jenom občanům domácím. Výkazy mlecí vyhotovované obec. úřady, nesmí více obilí ku semletí obnášeti jak pro osobu a den 300 gramů, pro těžce pracující pak 375 gr. a mají platnost 40 dnů. Pro dělníky těžce pracující po dobu žní až do 1. října možno uvolnit 500 gr. Rovněž šrotování uvolněného obilí, vázáno jest výkazem šrotovacím.

Následek toho všeho byl, že s odměrou touto nemohl přirozeně vystačiti žádný, i mlelo se pokoutně, obilí vozilo se do mlýna obyčejně za tmy a mnohdy dalo hospodáři mnoho prošení a běhání, nežli se našel

mlýn ku semletí jeho obilí. Mlynář pak, možno směle říci se s ním o toto dělil – jednak proto, že mlýny byly náhlou kontrolou úředníků navštěvovány a kde obilí výkazem nekryté se našlo, tam mlynáře pokuta, v tisících Korunách i vězení neminulo; za druhé, že když podobný případ se stal po druhé – mlýn byl na určitou dobu, obyčejně na rok, zapečetěn a zbaven mletí, což se stalo v sousední obci Stradouni mlynáři Říhovi.

V domácím mlýně mlynář pí. Anna Petráňová, byla pouze pokutována a sice z toho důvodu, že revisní úředník našel knihu, ve které mletí bez výkazu bylo zanešeno.

Mlynáři na tyto eventuality počítali, proto semílání obilí bylo tak drahé, ve vůkolí skorem všechny mlýny byly zlepšeny, jak stroji, tak opravou budov, důkaz to, že „to“ něco neslo.

Jinak byli mlynáři, lidmi, kteří na veřejnou aprovisaci jsou odkázáni, silně a často navštěvováni, za účelem pokoutní koupi mouky a vařiva.

Nucené zabírání hovězího dobytka

Během války z obce naší bylo odebráno 76 kusů hovězího dobytka. Na každý měsíc, v počátku nastalých rekvisic, počet kusů k odvedení stanovilo vždy okres. hejtmanství. Sochor Josef, rolník ze Štěnce, co komisionář, za účasti starosty obce, po shlednutí chlívů, nařizoval jednotlivým rolníkům dodávku kusu. Určený kus k odebrání byl známku do ucha oznamován. Zprvu zabíráno po většině ve statcích a větších chalupách. Tam kde se kravami tahalo, zůstaly nedotknuty.

V pozdějších letech války, když se dobytka nedostávalo, nařízením ostřejším stanoveno, na 7 mír poli držeti 1 kus dobytka, pouze pro obdělávání tohoto, ostatní kusy mohly býti zabrány. Tam, kde hovězí dobytek k tahu používán nebyl, ponechána nějaká kráva, dle počtu členů domácnosti na výživu.

K pomoci vybírání kusů, byla stanovena domácí komise, která s dohodou komisionáře, určila u koho se dobytče vzíti má.

Poněvadž bylo pak již dobytka na mále a slabého, stanovilo hejtmanství odvádění nikoli v kusech, ale v určitém počtu váhy 300-400 kg masa měsíčně.

Zprvu mohl býti zabrán kus vážící nejméně 200 kg živé váhy, potom již jen 160 kg.

Rozumí se samo sebou, že nesváru z toho všeho bylo dost, mnohý kus třeba zrekvirováný, dodán nebyl, dotýčný rolník byl volán na hejtmanství k zodpovědnosti, tam vyslýchán a konečně pokutován. Potom byli do obce posíláni četníci neb vojáci, když dobytek dodáván býti měl, by přihlíželi k tomu, by označené kusy odvedeny byly.

V roce 1918 kupř. bylo Fr. Hyksovi čís. 2 zrekvirováno 11 kusů, které také dodal, z toho byly 4 krávy, 3 býci, 3 jalovice, 1 vůl.

Cena stanovena od 1.8 do 3 Kor. á kg živé váhy se 3% srážkou. Mimo to byla vyplácena k ceně povšechné 1 Kor. na každý 1 kg, a to již v čase poslednějším, od r. 1918, kdy dobytka bylo méně, a jen těm, kteří rekvirovaný kus dobrovolně odvedli, bez nucené předvedení stráží.

Cenu dobytka určoval vždy na přijímacím místě, obyčejně v nádraží, konsulent zemědělské rady, neb důstojník od zásobovacího oddělení. V tom případě kde majitel s nabízenou cenou spokojen nebyl, mělo se dobytče nechati na místě odporaziti, a dle skutečné váhy masa dle ceny této výkup se stanovil. Když však prvá cena ukázala se býti správnou, měl majitel dobytčete výlohy s odporažením vzniklé hraditi.

Nucená porážka dobytčete, když se v obci naskytla, nemohlo se toto jinam prodati, jenom výpomocné síle komisionáře Václ. Houdkovi, řezníku v Zalažanech, cenu mezi sebou si ujednali sami, premie též platila.

Ku konci tohoto zapsání, stůjž zde opis dopisu komisionáře, ohlašující jaké množství z obce zabráno býti má.

Vážený pane starosto!

Dnes dodal jsem 50 kusů dobytka pro c.k. vojsko a bylo mi hned nařízeno, že dne 11. září 1916 musím naložiti 100 kusů pro frontu. Na Vaši obec připadají 4 kusy. Dorozumějte se s pány chovateli a zdělte mi do 20. t.m., u kterého chovatele který kus jest. Býky do fronty nelze známkovat. V případě že byste mi do 20. t.m. výsledek návrhu neposlal, obrátím se pak teprv na sl. c.k. okr. hejtmanství.

S úctou Sochor, důvěrník

Štěnec, 11. 8. 1916

Komíny a znečištění ovzduší

Podle informace Ministerstva životního prostředí jsou lokální topeniště v současné době jedním z největších zdrojů znečištění ovzduší v ČR.

Příčinou vysokých emisí v sektoru vytápění domácností jsou konstrukčně zastaralé, nevyhovující spalovací zdroje a často také jejich špatná obsluha a seřízení. Zároveň může mít svůj vliv i spalování nevhodného paliva. Vysoké emise vznikají například

při topení nedostatečně proschlým dřevem, při pálení odpadu nebo hnědého uhlí v kotlích, které pro jeho spalování nejsou určené. Typicky se to stává v prohořivacích litinových kotlích.

Emise vycházející z domácích topenišť nejenom zhoršují kvalitu vzduchu, ale mají velmi špatný vliv na naše zdraví, zejména v zimním období.

Největší zátěží pro ovzduší jsou v současné době staré a nevyhovující kotle a topidla na pevná paliva, které nesplňují požadavky platného zákona o ochraně ovzduší. Jedná se tedy především o starší kotle, kamna a krby, ve kterých je zároveň možné kromě pevných paliv, jako je uhlí, pelety či dřevo, spalovat i odpadky nebo paliva, která jsou v ČR zakázána a dovážena především ze zahraničí.

V roce 2022 bude zakázán provoz kotlů nižší než 3. třídy.

Již více než 20 let se problematice malých spalovacích zařízení pro vytápění domácností věnuje Výzkumné energetické centrum, které je vysokoškolským ústavem Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava, jeho součástí je Zkušebna spalovacích zařízení, kde se uskutečňují spalovací zkoušky kotlů, kamen a paliv.

Zkušenosti celého týmu zkušebny byly formulovány do SMOKEMANova desatera správného topiče.

1. *Nebud' lhostejný k sobě ani ke svému okolí, zajímej se o to, co jde z Tvého komína.*
2. *Suš dřevo minimálně jeden až dva roky.*
3. *Nespaluj odpadky.*
4. *Nastav regulační klapky tak, aby vzduch mohl k palivu, oheň nedus.*
5. *Přikládej častěji menší dávku paliva než jednu velkou dávku za dlouhý čas.*
6. *Pravidelně čisti kotel a komín.*
7. *Používej moderní kotel či kamna.*
8. *Udržuj teplotu spalin za kotlem mezi 150 až 250 °C.*
9. *Nevyhazuj teplo oknem, nepřetápěj a top jen tam, kde potřebuješ.*
10. *Top tak, jak chceš, aby topil Tvůj soused.*

zdroj: www.mzp.cz/cz/lokalni_topeniste
vec.vsb.cz
www.hnutiduha.cz

Co rozhodně do kamen nepatří?

Druh odpadu	Jaké látky vznikají	Jak tyto splodiny škodí
PVC, rozbitý nábytek, dřevotříska, kartóny od mléka, džusů, chemicky ošetřené dřevo	Dioxiny, furany, formaldehyd, těžké kovy	Rakovinotvorné účinky, dlouho se hromadí v těle, vedou k poškození imunitního a nervového systému
Plasty	Ftaláty	Ohrožují funkci ledvin a jater, zvyšují riziko alergií či astmatu
PET, pryž, pneumatiky	PAU – polycyklické aromatické uhlovodíky	Jsou to látky mutagenní a karcinogenní, nepříznivé účinky na pokožku, krevetvorbu, dýchací systém
Dřevotříska, koberce, tapety	Formaldehyd	Rakovinotvorné a mutagenní účinky, způsobuje alergie, dráždí plíce
Polystyren	Styren	Rakovinotvorný, ovlivňuje nervový systém, způsobuje bolesti hlavy, deprese
Letáky, časopisy, nápojové kartóny	Těžké kovy	Toxické, rakovinotvorné, mohou způsobovat vrozené vady
Plasty, listy, tráva	Oxid uhelnatý	Blokuje přenášení kyslíku krví, je jedovatý
Umělé textilie	Čpavek	Dráždí oči, sliznice nosu, působí nevolnosti, závratě, bolesti hlavy

Zdroj: V. Adamec (Doprava, zdraví a životní prostředí)

ALERGIE

Alergie je neadekvátní reakcí imunitního systému napadeného člověka na podnět z vnějšího prostředí, který je pro jiného jedince (nealergika) naprosto neškodný.

Alergie mohou probíhat s různou intenzitou a různě dlouho, postižený se jich může postupem času zbavit léčbou, nebo i samy odezní, ale ve většině případů se s nimi potýká po celý život. Rozšíření alergií souvisí do značné míry se stavem životního prostředí v daném regionu. U průmyslově rozvinutých zemí se odhaduje, že až pětina populace trpí nějakými alergiemi, ale toto číslo může být ve skutečnosti ještě mnohem vyšší.

Podle druhu alergenu a napadeného místa na těle pak dochází k různým druhotným nemocem, jako je senná rýma, vyrážky, zánět spojivek, ale také astma nebo střevní potíže. Pokud se alergie neléčí, a postižený se pohybuje v místech, kde se setkává s látkami, na které je alergický, může alergie přejít do chronické fáze, kdy se jí nemocný zbavuje hůře. Při těžkých alergických reakcích dokonce hrozí anafylaktický šok, který se projevuje podobně jako epileptický záchvat.

Příznaky: zejména na kůži a sliznicích – kopřivka (výsev svědivých růžových pupenů, zarudnutí, otoky), případně i celkové (horečka, nevolnost, zvracení, dušnost, zrychlená srdeční akce, pokles krevního tlaku)

Chronickými projevy alergie jsou atopický ekzém, průduškové astma, alergická rýma, zánět spojivek nebo potravinové alergie.

První pomoc:

- Zeptejte se na známé alergie a případně novou kosmetiku, mycí prostředky, jídla aj. Potravinovými alergeny jsou často například ořechy, ryby, sýry nebo tropické ovoce.
- Při lokálních kožních příznacích potírejte místo gely Fenistil nebo Tantum, případně podejte i celková antihistaminika v tabletách.
- Při celkových příznacích podejte tabletu antihistaminika (například Dithiaden) a proveďte protišoková opatření (položít nemocného na záda, zvednout končetiny).
- Přivolejte záchranou službu – tel. 155 či 112.
- Sledujte celkový stav postiženého (tepovou frekvenci, krevní tlak ad.)

Příznaky anafylaktického šoku

Anafylaktický šok vzniká do 2 hodin od vystavení alergenu. Postižený bude mít oteklé místo, které přišlo do styku s alergenem, bude se mu namáhavě dýchat, bude unavený a malátný. Zvýšený tep, naopak snížený krevní tlak, kopřivka, bolest hlavy, zvracení a nauzea (pocit nevolnosti, nepohodlí v žaludku doprovázené i nutkáním na zvracení). Anafylaktická reakce je dávana do souvislosti s onemocněním dýchacího ústrojí jako je astma či alergická rýma a také u onemocnění kůže jako je atopický ekzém. 90 % lidí, kteří zemřeli na anafylaktickou reakci měli v dětství astma.

První pomoc

Po konzumaci či vystavení alergenu byste měli postižené místo chladit a preventivně podat ½ antihistaminika, který zmírní reakci. Pokud se do půl hodiny stav postiženého nezlepší nebo naopak zhorší, okamžitě zavolejte ZZS nebo jej dovezte do nejbližší nemocnice.

SDH Vinary

Mikulášská diskotéka

Již devátý ročník Mikulášské diskotéky se trochu netradičně, díky vyčerpání členů SDH, konal už 30. 11. od 14.00.

Tento termín akce však na kráse neubral. Přišlo oproti loňskému roku hodně dětí.

U vstupu byla dětem dána malá sladkost v podobě pavouka z lízátků. Vstupné již tradičně bylo dobrovolné a výtěžek z tohoto vstupného bude použit na nákup věcí do tomboly na karneval.

Děti se mohly zúčastnit mnoha soutěží a her, a jako každý rok se nechat zvážít na váze hříčů a zjistit, jestli se polepšily či nikoliv. V letošním roce si poprvé pro všechny děti připravil DJ Filip novinku, a to JUST DANCE, která se dětem moc líbila.

Závěrem chci poděkovat obci za finanční podporu a všem zúčastněným pomocníkům – ať v podobě čertů, andělů, Mikuláše i ostatním pomocníkům za pomoc při pořádání diskotéky.

Už teď se těším na všechny děti a jejich doprovod na další akci námi pořádanou.

Jarda Trunec

Závěr sezóny mladých hasičů 2019

Dne **28. 9. 2019** se naše děti zúčastnily závodů v **Lukavici**, kde mladší i starší běžely štafetu požárních dvojic a požární útok.

	Starší	Mladší
Štafeta požárních dvojic	75:29 s (8. z 12)	83:68 s (4. z 11)
Požární útok	37:83 s (11. z 12)	19:39 s (3. z 11)
Celkové umístění	11. z 12	3. z 11

12. 10. 2019 vyjely děti závodit do **Hrochova Týnce**.

	mladší A	mladší B	starší
koš	Áďa Š.	Sabča T.	Janča P.
savice	Matěj Š.	Anežka K.	Nelča Č.
mašina	Standa T.	Honza K.	Patrik B.
béčka	Sebík L.	Vojta M.	Áďa T.
rozdělovač	Filip B.	Marťa P.	Any R.
pravý proud	Kristýna H	Šárka K.	Ráďa T.
levý proud	Ondra K.	Pěťa T.	Kuba L.
čas	20:39 s	23:43 s	17:45 s
umístění	2. z 11	4. z 11	1. z 9

V celkovém vyhodnocení ligy požárních útoků starší žáci skončili na 9. místě z 16 týmů.

Závody jednotlivců v běhu na 60 metrů

Musíme vyzvednout výkon Patrika Bubna, který si zaběhl vinarský rekordní čas v 60-kách 13:57 s! V mladších dívkách nesmíme zapomenout na Kristýnu Horáčkovou, která v celkových výsledcích Chrudimské ligy v běhu jednotlivců na 60 m s překážkami za rok 2019 skončila na 3. místě z 56 závodnic, její nejlepší čas byl 16:58 s.

Lukavice **Hlinsko**

Starší přípravek

Luboš Horáček		40:54 s (28. z 36)
---------------	--	-----------------------

Mladší dívky

Kristýna Horáčková	17:77 s (3. z 33)	16:58 s (9. z 74, 3. v Chrud. lize)
--------------------	----------------------	--

Mladší chlapci

Stanislav Trunec	18:43 s (11. z 32)	19:51 s (40. z 63)
Petr Trmata	19:31 s (15. z 32)	18:32 s (35. z 63)
Filip Buben	21:00 s (22. z 32)	18:81 s (37. z 63)
Sebastian Lang	21:18 s (24. z 32)	21:89 s (55. z 63)
Vojtěch Mašek	22:04 s (27. z 32)	21:73 s (53. z 63)
Matěj Šrůt	23:94 s (28. z 32)	23:61 s (58. z 63)
Ondřej Kopsa		16:83 s (22. z 63)

Starší dívky

Nikola Pešková	15:34 s (11. z 28)	NP
Nela Čermáková	16:33 s (20. z 28)	16:37 s (45. z 60)
Aneta Rybáčková	18:31 s (24. z 28)	16:41 s (46. z 60)
Jana Pešková	18:55 s (25. z 28)	NP
Adéla Trmatová		19:87 s (58. z 60)

Starší chlapci

Patrik Buben	13:57 s (4. z 29)	NP
Radek Trunec	18:68 s (21. z 29)	19:02 s (45. z 51)

Posledním závodem v letošním podzimním čase **13. 10. 2019 v Brčkově** bylo ZPV (závod požární všestrannosti).

	Celkový čas	Umístění
Mladší A	47:30	8. z 50
Mladší B	1:19:11	38. z 50
Starší A	39:44	9. z 52
Starší B	42:14	12. z 52
Starší C	1:09:43	40. z 52

Všem závodníkům od srdce gratulujeme a přejeme do dalšího roku ještě lepší výsledky, hodně pozitivních zážitků, kamarádů a radosti z požárního sportu. Děkujeme všem vedoucím, rodičům a kamarádům, kteří nás podporují a věnují dětem svůj čas, bez nich by to nešlo.

Radka Peterková

SDH VINARY VÁS SRDEČNĚ ZVE NA TRADIČNÍ

HASIČSKÝ PLES

1. 2. 2020
od 20.00
KD Vinary

PŘEDTANČENÍ hraje kapela POPŮLNOČNÍ
OBČERSTVENÍ XBAND PŘEKVAPENÍ
BOHATÁ TOMBOLA VSTUPNÉ 120 Kč

SDH Vinary Vás zve na

DĚTSKÝ KARNEVAL

1. 2. 2020 od 14.00

KD VINARY

soutěže tombola vstupné dobrovolné

**Svoz komunálního odpadu
z popelnic:**

5., 19. února

4., 18. března

**9. dubna v 16 h. před
hospodou**